

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ. CBCS Credit and semester system syllabus
(with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati

Semester –5

Sr no.	Name of the Paper	Paper no	Paper name	Total marks Ext+Int= Total	Passing Standard Ext + Int= Total	Teaching Hour Per Week	Credit
૧	ફરજિયાત	GUJ-CL-503	પ્રિયજન	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૨	મુખ્ય ૧૧	GUJ-CC-504	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૩	મુખ્ય ૧૨	GUJ-CC-505	ભાષાનો ઇતિહાસ	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૪	મુખ્ય ૧૩	GUJ-CC-506	સાહિત્ય મીમાંસા	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૫	મુખ્ય ૧૪	GUJ-CC-507	કળા અને સાહિત્યના સિક્કાંતો	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૬	મુખ્ય ૧૫	GUJ-CC-508	સાહિત્ય અને સિનેમા (વૈકલ્પિક)	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૬	મુખ્ય ૧૫	GUJ-CC-508	સાહિત્ય અને ગાંધીવિચાર (વૈકલ્પિક)	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૬	મુખ્ય ૧૫	GUJ-CC-508	ભારતીય સાહિત્ય (વૈકલ્પિક)	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
૬	મુખ્ય ૧૫	GUJ-CC-508	સાંપ્રત સાહિત્ય (વૈકલ્પિક)	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY
(With effect from Academic Year: 2020-2021)

૭	મુખ્ય ૧૬	GUJ- CC- 509	લોકસાહિત્યનો અભ્યાસ	૭૦+૩૦=૧૦૦	૨૮+૧૨=૪૦	૩	૩
---	-------------	--------------------	------------------------	-----------	----------	---	---

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

Compulsory : GUJ-CL-503

પેપરનું નામ: 'પ્રિયજન' - વીનેશ અંતાણી: આર.આર. શેઠ કંપની ૭૦ ગુણ

એકમ ૧	'પ્રિયજન' : વસ્તુસંકલના (રચના પ્રયુક્તિ, કથાવસ્તુ)	૧૮
એકમ ૨	'પ્રિયજન' : પાત્ર પરિચય (પાત્ર સૃષ્ટિ, પાત્ર નિરૂપણ કળા)	૧૮
એકમ ૩	'પ્રિયજન' : ભાષા, શૈલી, વર્ણનકળા	૧૭
એકમ ૪	'પ્રિયજન' : પરિવેશ (સામાજિક, ભૌતિક, મનોવૈજ્ઞાનિક)	૧૭

સંદર્ભો :

૧. 'પ્રિયજન' - વીનેશ અંતાણી: આર.આર. શેઠ કંપની
૨. ગુજરાતી નવલકથા -રઘુવીર ચૌધરી
૩. એક હતો વીનેશ -વીનેશ અંતાણી

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati

Semester -5

પેપર નં. ૧૧ GUJ-CL(504)પેપરનું નામ: અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

૭૦ ગુણ

એકમ ૧	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય અને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ, સુધારક યુગનાં લક્ષણો અને ઘડનારાં પરિબલો, પંડિત યુગનાં લક્ષણો અને ઘડનારાં પરિબલો	૧૮
એકમ ૨	ગાંધીયુગ: લક્ષણો અને ઘડનારાં પરિબલો, અનુગાંધી યુગ: લક્ષણો અને ઘડનારાં પરિબલો	૧૮
એકમ ૩	નર્મદ, દલપતરામ, ગોવર્ધનરામ	૧૭
એકમ ૪	કાન્ત, મેઘાણી, ઉમાશંકર, સુંદરમ	૧૭

સંદર્ભો :

૧. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, રમેશ ત્રિવેદી

૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ: ધીરુભાઈ ઠાકર

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

મુખ્ય: પેપર ૧ ૨GUJ-CC-505

પેપરનું નામ :ભાષાવિજ્ઞાન-૧

૭૦ ગુણ

એકમ ૧	માનવ વ્યવહારમાં ભાષાનું સ્થાન, ભાષાના કાર્યો, ભાષાની વ્યાખ્યા અને લક્ષણો	૧૮
એકમ ૨	ભાષાનો ઇતિહાસ (ભારત યુરોપીય ભાષાથી ભારતીય આર્ય ભાષા સુધીનો વિકાસ, ભારતીય આર્ય ભાષાની ભૂમિકા	૧૮
એકમ ૩	ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ (ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસની ત્રણ ભૂમિકા)	૧૭
એકમ ૪	ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ(તત્સમ,તદ્ભવ દેશ્ય શબ્દો, અન્ય ભાષાના શબ્દો),ગુજરાતની વિવિધ બોલીઓ	૧૭

સંદર્ભો :

૧. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ: યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૨. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ: જયંત કોઠારી
૩. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ: યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૪. ભાષાશાસ્ત્રની કેડીએ : ઊર્મિ દેસાઈ

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

મુખ્ય: પેપર ૧૩ GUJ-CC-506

પેપરનું નામ : સાહિત્ય મીમાંસા (ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય)૭૦ ગુણ

એકમ ૧	રસ, ધ્વનિ, વક્રોક્તિ,	૧૮
એકમ ૨	ઔચિત્ય, રીતિ, રમણીયતા	૧૮
એકમ ૩	પ્લેટો, એરિસ્ટોટલ, લોજાઈનસ	૧૭
એકમ ૪	કોચે, કોલરિજ, મેથ્યુ આર્નોલ્ડ...	૧૭

સંદર્ભ :

૧. ભારતીય કાવ્ય સિક્કાંત : જયંત કોઠારી
૨. સાહિત્ય મીમાંસા: મણિલાલ હ. પટેલ
૩. ભારતીય સાહિત્ય શાસ્ત્રની વિચારધારાઓ : તપસ્વી નાન્દી અને ...
૪. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિક્કાંતો : બહેચરભાઈ પટેલ,
૫. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન : શિરીષ પંચાલ

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ. CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

મુખ્ય ૧૪GUJ-CC-507

પેપરનું નામ : કળા અને સાહિત્યના સિદ્ધાંતો

૭૦ ગુણ

એકમ ૧	કળાની વિભાવના(ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય),કળાના પ્રકારો(લલિત-લલિતેતર) સાહિત્યની વિભાવના	૧૮
એકમ ૨	કાવ્યની વિભાવના,કાવ્યના પ્રકારો,કાવ્યના હેતુઓ,કાવ્યનાંપ્રયોજનો	૧૮
એકમ ૩	શબ્દની શક્તિ,શબ્દશક્તિના પ્રકારો,લક્ષણા અને તેના પ્રકારો.	૧૭
એકમ ૪	સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ : પ્રતીક,કલ્પન,પુરાકલ્પન,કથનકેન્દ્ર,વસ્તુસંકલના.	૧૭

સંદર્ભો :

૧. પ્રતીકઅને પ્રતીકવાદ: એફ.સી.ફાયટો
- ૨.કલ્પન: વિભાવનાઅને વિનિયોગ, નીતિનવડગામા
- ૩.પુરાકલ્પન: પ્રવીણ દરજી,
- ૪.ટૂંકીવાર્તાઅને કથનકેન્દ્ર : શરીફાવીજળીવાળા
- ૫.કથાકળા મીમાંસા : સં.નરેશવેદ
- ૬.સાહિત્યસંજ્ઞાકોશ: સં.ચંદ્રકાંતટોપીવાળા
- ૭.કાવ્યવિચાર : અનુવાદ- નગીનદાસપારેખ
- ૮.ભારતીયકાવ્ય સિદ્ધાંત : જયંતકોઠારી

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

પેપર:૧૬-508૭૦ માક્સ

પેપરનું નામ :સાહિત્ય અને સિનેમા (વૈકલ્પિક)

એકમ ૧	સાહિત્ય અને સિનેમાનો સબંધ,બંને માધ્યમ વચ્ચે રહેલ સામ્ય-ભેદ	૧૮
એકમ ૨	સાહિત્ય કૃતિનું સિનેમામાં રૂપાંતર ('તત્વમસિ'અને 'રેવા')	૧૮
એકમ ૩	સાહિત્ય કૃતિનું સિનેમામાં રૂપાંતર ('અભુમકરાણી'અને 'મિર્ય મસાલા')	૧૭
એકમ ૪	સાહિત્ય કૃતિનું સિનેમામાં રૂપાંતર ('મેના ગુર્જરી - (રસીકલાલ પારેખ) નાટક અને મેના ગુર્જરી ફિલ્મ')	૧૭

સંદર્ભ:

૧.સિનેમાવિમર્શ : અમૃતગંગર

૨.રૂપાંતર: અમૃતગંગર

૩.સાહિત્યઅને સિનેમા; જયવસાવડા

૪.મીડિયામેસેજ: સુમનશાહ

૫.અભુમકરાણી અને મિર્ય મસાલા –ભરતમહેતા : કૃતિસમીપે

૬.કંકુઅને કંકુ: તરુણબેન્કર

૭.સાહિત્યઅને સિનેમાનો અનુબંધ : મહિપતસિંહ રાઓલજી, આદર્શપ્રકાશન

૮.મિર્ય મસાલા:સ.ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન

૯.નવલકથાઅને સિનેમા : હીરેન્દ્રપંડ્યા, પાર્શ્વ પ્રકાશન

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ. CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

મુખ્ય: પેપર ૧૬GUJ-CC-508(વૈકલ્પિક)

પેપરનું નામ : ગાંધી વિચાર ૭૦ માર્ક્સ

એકમ ૧	ગાંધીવિચાર: ગાંધીજીના એકાદશ વ્રતો, ગાંધીજીના કેળવણી, આરોગ્ય, અધ્યાત્મ, રાજનીતિ અને સાહિત્ય અંગેના વિચારો.	૧૮
એકમ ૨	સાહિત્યમાં ગાંધીજી તથા ગાંધીજીના વિચારોનો પ્રભાવ	૧૮
એકમ ૩	કાવ્યમાં ગાંધીવિચાર: ગાંધી અને કવિતા: માવજીભાઈ (મલયાલમ કવિતાનો અનુવાદ) મારું જીવન એજ મારી વાણી: ઉમાશંકર જોશી ગાંધીડો મારો : દુલા ભાયા કાગ છેલ્લો કટોરો : મેઘાણી ગાંધી : સુન્દરમ મેં ગાંધીને જોયા નથી: ભગવતીકુમાર શર્મા નમ્રતાના નિધિ : ગાંધીજી અનુવાદ ઉમાશંકર જોશી	૧૭
એકમ ૪	ગાંધીની કાવડ: હરીન્દ્ર દવે	૧૭

સંદર્ભો :

૧. ગાંધીજી, ચી. ના. પટેલ, કુમકુમપ્રકાશન

૨. બહુરૂપીગાંધી, અનુ. જીતેન્દ્રદેસાઈ, નવજીવનપ્રકાશન

૩. ગાંધીની કાવડ, કેટલાંકસ્વાધ્યાય લેખો, નગીનદાસપારેખ

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

મુખ્ય: પેપર ૧૬GUJ-CC-508(વૈકલ્પિક)

પેપરનું નામ : ભારતીય સાહિત્ય ૭૦ ગુણ

એકમ ૧	ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના,લક્ષણો, ભારતીય સાહિત્ય અને ભારતીયતા	૧૮
એકમ ૨	વાર્તા અને ભારતીયતા: કફન, નમક કા દારોગા,(પ્રેમચંદ)ઘાટની કથા,કાબુલીવાલા,(ટાગોર)એકજીવી એક રત્ની એકસપના, કર્માવાલી(અમૃતા પ્રિતમ)	૧૮
એકમ ૩	નાટક અને ભારતીયતા: અગ્નિઅને વરસાદ : ગિરીશ કર્નાડ	૧૭
એકમ ૪	નવલકથા અને ભારતીયતા : બનગરવાડી: વ્યંકટેશ માડગૂળકર	૧૭

સંદર્ભ :

૧. આધુનિકભારતીય સાહિત્ય, અનુવાદ:જયંતબક્ષી
- ૨.ભારતીયસાહિત્ય, બળવંતજાની અને અન્ય
- ૩.કથાસાહિત્યમાં ભારતીયતા, સં.જગદીશચંદ્રપટેલ
- ૪.ભારતીયશબ્દ અને સંવેદના, પ્રવીણદરજી
- ૫.સંસ્કૃતિસંદર્ભ, સં.રઘુવીરચૌધરી
- ૬.ભારતીયનવલકથા, બિપિન આશર
- ૭.ભારતીયનવલકથા, ભરત મહેતા

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ. CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

મુખ્ય: પેપર ૧૬ GUJ-CC-508 (વૈકલ્પિક)

પેપરનું નામ : સાંપ્રત સાહિત્ય

૭૦ ગુણ

એકમ ૧	સાંપ્રત ગુજરાતી કવિતા ગુલમહોરનું મરસીયું: પારુલ ખખ્ખર, કન્યા વિદાય: અનિલ ચાવડા, એ ધારજે: અંકિત ત્રિવેદી, થૂકદાની નથી: ભરત વિંઝુડા, બોલે: સંજુ વાળા	૧૮
એકમ ૨	સાંપ્રત ગુજરાતી ગુજરાતી વાર્તા આ સવજી શામજી બચુ કોઈ દી સુખી નો થ્યા હો...: કિરીટ દુધાત, ફારગતી : પ્રભુદાસ પટેલ, તરસ: અજય સોની, ટાંકી: નવનીત જાની, થુંબડી : સંજય ચૌહાણ	૧૮
એકમ ૩	સાંપ્રત ગુજરાતી નવલકથા ('વાંસાસિ જિર્ણાણી': દેવાંગી ભટ્ટ)	૧૭
એકમ ૪	સાંપ્રતગુજરાતી નિબંધ : રેલ્વે સ્ટેશન: હર્ષદ કાપડિયા, પૂનમની રાતે: ભારતી રાણે, આંબો: માવજી મહેશ્વરીઆદિવાસી શેમળો: રતીલાલ 'અનિલ', આંબાવાડિયું: ભરત નાયક	૧૭

સંદર્ભો :

૧. એકવીસમીસદીનો પહેલો દાયકો (પરબવિશેષાંક)

૨. સાંપ્રત ગુજરાતી નિબંધ(૧૯૮૫-૨૦૦૯): સં. મણિલાલ હ. પટેલ

૩. સાંપ્રત ગુજરાતી સાહિત્ય (૨૦૦૦ થી ૨૦૧૨) સં. જિતેન્દ્ર મેકવાન

MAHARAJA KRISHNAKUMARSINHJI BHAVNAGAR UNIVERSITY

બી.એ.CBCS

Credit and semester system syllabus (with effect from Academic year 2022-2023)

Name of subject : Gujarati
Semester -5

પેપર નંબર : ૧૫GUJ-509

પેપરનું નામ : લોકસાહિત્યનો અભ્યાસ

૭૦ માર્ક્સ

એકમ ૧	લોકગીત: સંજ્ઞા,વિભાવના,સ્વરૂપ અને પ્રકારો	૧૮
એકમ ૨	લોકગીત: મોરલાની માયા, હું ને મારા બાઈજી, હાં... હાં હાલાં, સ્વપ્ના, ગોકુળગામ રળિયામણા, પાર્વતીના પારખાં, મઢયમ બહેનને કાપડું, માવો ને જેસો, જોબનિયા મારા ('રઢિયાળી રાત'માંથી)	૧૮
એકમ ૩	લોકવાર્તા: સંજ્ઞા,વિભાવના અને સ્વરૂપ અને પ્રકારો	૧૭
એકમ ૪	લોકવાર્તા:ભૂત રૂંવે ભેકાર, અણનમ માથાં, પરકાયા પ્રવેશ, સોનબાઈ, મનસાગરો, નવા નાકે દીવાળી, શેતલને કાંઠે ('રંગ છે બારોટ'અને 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર'માંથી)	૧૭

સંદર્ભો :

૧.લોકગીત: તત્ત્વઅનેતંત્ર,સ.બળવંતજાની,પ્રકાશક:ગુજરાતસાહિત્ય અકાદમી,ગાંધીનગર.

૨.રઢિયાળીરાત, ઝવેરચંદમેઘાણી,પ્રકાશક: પ્રસાર,ભાવનગર.

૩.ગુજરાતનાલોકગીતો,ખોડીદાસપરમાર,પ્રકાશક:સાહિત્યઅકાદમી દિલ્હી.

૪.લોકવાર્તા ઉદ્ભવ વિકાસ અને પ્રકાર: પુષ્કરચંદરવાકર,

૫.લોકકથાનાકિલ અને મૂળ, હરિવલ્લભભાયાણી, પ્રકાશક: પાર્શ્વ પ્રકાશન ,અમદાવાદ.

૬.રંગછે બારોટ, ઝવેરચંદમેઘાણી, પ્રકાશક: પ્રસાર,ભાવનગર.

૭.સૌરાષ્ટ્રનીરસધાર, ઝવેરચંદમેઘાણી